

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling för Värnaskolan

2026

PLAN MOT DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH
KRÄNKANDE BEHANDLING

Hofors Kommun

BARN- OCH
UTBILDNINGSNÄMNDEN

Innehåll

1. Lagstiftning som reglerar arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	3
2. Lagstiftningen i praktiken	4
Lagstiftningen som reglerar förskolors och skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling innebär att varje förskola och skola ska:	4
3. Uppföljning och utvärdering av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling	5
Mål:	5
Resultat:	5
Analys och slutsats:	5
4. Kartläggning av risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	5
4.1 Redogörelse av kartläggning	5
4.2 Analys/slutsatser av kartläggningen	5
5. Mål och aktiva åtgärder/insatser	6
5.1 FRÄMJANDE ÅTGÄRDER/INSATSER	6
5.2 FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER/INSATSER	6
6. Delaktighet och förankring	7
7. Rutiner vid diskriminering och kränkande behandling	7
8. Information/länkar	9
9. Bilagor	10
9.1 Bilaga 1: Förklarande ord	10
9.2 Bilaga 2: Exempel på arbetsprocess	11

1. Lagstiftning som reglerar arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolor och skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras i lagar och förordningar. Diskrimineringslagen och skollagen reglerar en stor del av arbetet, men även förordningarna GY11 (läroplan för gymnasiet), LGR 22 (läroplan för grundskolan) och LPFÖ 18 (läroplan för förskolan) är viktiga styrdokument för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Enligt 2 kap 5 § diskrimineringslagen får den som bedriver verksamhet enligt skollagen inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som söker till eller deltar i verksamheten.

Enligt 3 kap 4 § diskrimineringslagen ska arbetsgivaren bedriva ett arbete med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering på arbetsplatsen.

Enligt 6 kap 6 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Enligt 6 kap 7§ skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Enligt 6 kap 8§ ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

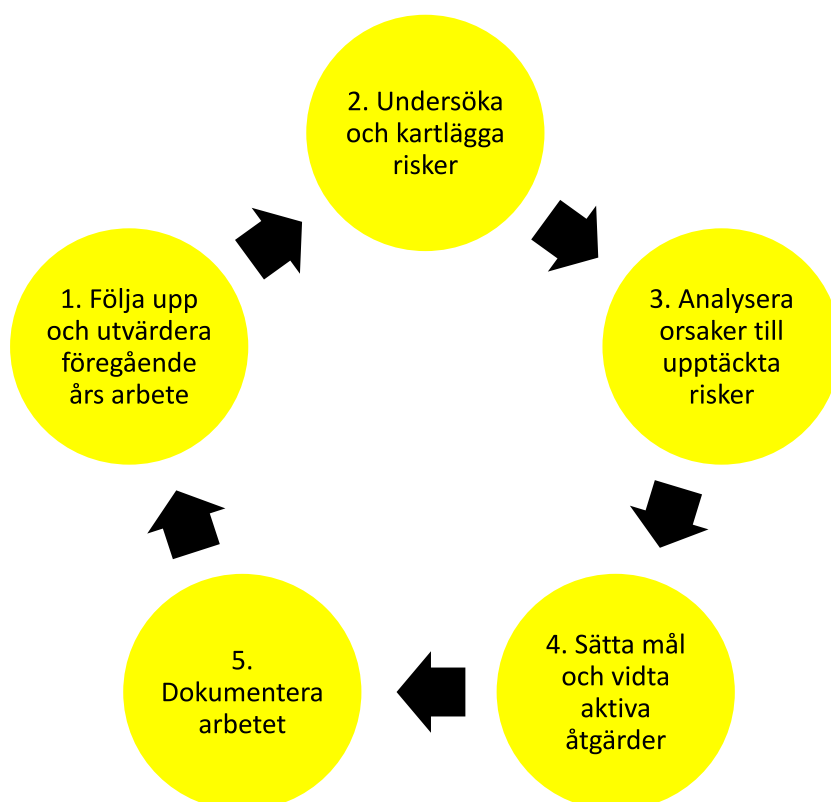
Enligt 6 kap 10 § ska en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

2. Lagstiftningen i praktiken

Lagstiftningen som reglerar förskolors och skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling innebär att varje förskola och skola ska:

- Regelbundet och systematiskt undersöka/kartlägga om det finns risker för diskriminering, kränkande behandling eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.
- Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
- Sätta mål och vidta de aktiva åtgärder som skäligen kan krävas för att främja likabehandling och för att kunna förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling i verksamheten.
- Dokumentera, följa upp och utvärdera arbetet årligen

3. Uppföljning och utvärdering av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling

Hur har åtgärderna/insatserna i planen genomförts och vad blev resultatet och varför?

Hur vet ni det? Använd er av faktiska underlag som stärker er analys och slutsats.

Mål:	Resultat:	Analys och slutsats:
Alla elever på skolan upplever att de har en vuxen de kan vända sig till vid behov under skoltid.	94% av eleverna upplever att de har någon vuxen på skolan, som de kan vända sig till om de behöver.	Att man hälsar på morgonen på alla barn. Delar upp klassen och pratar lite extra med utvalda barn. Arbetet med relationskarta upplevs som framgångsrikt av personalen. Identifiera resterande 6% med hjälp av kurator och skolsköterska.
Fler elever än 57% ska uppleva en trivsel/trygghet på toaletterna på skolan.	75% upplever trygghet vid toalettbesök.	Fortsätta att arbeta med rutiner kring toalettbesök. Samtala med eleverna om att hålla rent efter sig. Personal kontrollerar toaletterna under skoldag. Bildstöd på varje toalett. Observera om elev upplevs som rädd för att låsa dörr efter sig. Årskurs 3 har personifierat toaletterna vilket kan ha bidragit till ökad trygghet
Fler elever ska uppleva trivsel i matsalen.	Vidare upplever 10% av eleverna otrygghet i matsalen. I hälsosamtalen och vid elevrådsmöten har det framkommit att elever	Vi upplever att den nya möbleringen har gjort det lugnare och trivsammare. Personal tar ett större ansvar för att hålla sina mattider

	<p>upplever att det är för hög ljudnivå i matsalen.</p>	<p>vilket minskar antalet barn samtidigt i matsalen.</p> <p>Musik i matsalen fungerar för att få lugnare ljudmiljö, behövs isf tydlighet i hur det ska köras och vem som ansvarar.</p> <p>Se över rutinerna för pålägg så att personal kan fokusera på elevtillsynen istället för praktiska sysslor.</p>
<p>Fler elever ska uppleva trygghet på fotbollsplanen.</p>	<p>Vi i F-1 upplever ett större problem vid innebandyplanen än vid fotbollsplanen.</p> <p>Vid vuxennärvaro har det fungerat bra. Vuxen ser till att dela in lagen och styr lagindelningen till viss del.</p> <p>Bra att använda västar för att se vilka som är i samma lag.</p> <p>Bra även att den vuxne agerar domare och håller koll så att det blir schysst spel.</p>	<p>Utforma gemensamma regler så att all personal och alla barn vet vad som gäller.</p> <p>Rastvärdar med aktivt uppdrag. Tydligare vuxenuppdrag.</p> <p>Viktigt att använda västar.</p> <p>Minst 2 vuxna.</p>
<p>All personal på skolan ska känna sig trygga med ärendehantering av kränkande/diskriminerande behandling i DF Respons.</p>	<p>Skolledningen har identifierat att det förekommer svårigheter med behörighet för visstidsanställda för att kunna utreda och dokumentera kränkande behandling vilket medför långa tider för utredningens slutförande. God utveckling har skett genom användandet utav programmet för utredning av personal som behövt använda verktyget ofta i vardagen vilket genomförda kvalitativa utredningar visar.</p>	<p>Det ska vara självklart att allt fungerar när ny personal börjar.</p> <p>DF respons känns omständigt enligt personalen och många steg som ska göras. Vi önskar att det fanns ett enklare system.</p> <p>Introduktion av DF-respons för nyanställda samt visstidsanställda.</p>

4. Kartläggning av risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

4.1 Redogörelse av kartläggning

Beskriv hur enheten har arbetat med att upptäcka risker för diskriminering och kränkande behandling och vad kartläggningen visar

Skolan har genomfört trygghetsenkäter under ht 2025 för alla elever i åk 2-3. Hälsosamtal har genomförts i förskoleklass under ht 2025. Skolinspektionens skolenkät har gått ut till alla vårdnadshavare i åk 2.

4.2 Analys/slutsatser av kartläggningen

Vad visar kartläggningen? Vilka risker framkommer? Vilka är orsakerna? Vilka behov finns? Vilka hinder finns?

Svaren från trygghetsenkäten visar att merparten (92%) av eleverna känner sig trygga i skolan. 94% av eleverna upplever att de har någon vuxen på skolan, som de kan vända sig till om de behöver. 94% av eleverna upplever att de vuxna agerar om en elev blir illa behandlad på skolan. 88% av eleverna upplever att de vuxna på skolan har koll på vad som händer på rasterna.

Skolan har vid observationer identifierat att risker för diskriminering och kränkande behandling förekommer på fotbollsplanen, där incidenter ofta inträffar, trots daglig vuxen bemanning under rasterna. Skolan har även identifierat risker där vuxna inte är placerade. Bemanningen under rasterna är god.

Det som framkommit i hälsosamtalen och trygghetsenkäten är att flera elever (25%) upplever otrivsel på toaletterna, vilket medför att elever undviker att gå på toaletten under skoltid. Vidare upplever 10% av eleverna otrygghet i matsalen. I hälsosamtalen och vid elevrådsmöten har det framkommit att elever upplever att det är för hög ljudnivå i matsalen.

Skolan ser ett behov av att vuxna under rasterna sprider ut sig för att kunna täcka större områden. Detta för att kunna agera snabbt om kränkningar äger rum. Vidare ser skolan behov av att arbeta med ljudnivån i matsalen och trivseln på toaletterna.

För att nå alla elever och få dem att känna sig trygga med de vuxna på skolan, behöver personalen identifiera de få elever som upplever att de saknar en vuxen att vända sig till.

När dessa är identifierade behöver personalen arbeta aktivt med att utveckla närmare relation till dessa elever.

Skolledningen har identifierat att det förekommer svårigheter med behörighet för visstidsanställda för att kunna utreda och dokumentera kränkande behandling vilket medför långa tider för utredningens slutförande.

5. Mål och aktiva åtgärder/insatser

Vilka mål har ni i verksamheten utifrån resultaten i kartläggningen och vilka aktiva åtgärder ska genomföras i verksamheten för att nå målet/målen?

5.1 FRÄMJANDE ÅTGÄRDER/INSATSER

Mål	
Alla elever på skolan upplever att de har en vuxen de kan vända sig till vid behov under skoltid.	
Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser	Tidpunkt
<ul style="list-style-type: none"> - All personal får skriva en relationskarta över alla elever för att kunna identifiera elever med svagare relation till de vuxna på skolan. - Relationsbaserade aktiviteter kopplade till de elever som identifierats. Ansvarsfördelning och uppföljning trygghetsenkät 2027. 	<ul style="list-style-type: none"> - Åk 2 och 3 i januari, åk F och åk 1 i början av februari. Fritidshemmet gör detta under januari. - Löpande under året.
Ansvarig/ansvariga	
Arbetslagen.	
Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser	
Trygghetsenkät i slutet av oktober 2026, samt uppföljande samtal i arbetslag under studiedag i januari 2027 på ett APT.	

5.2 FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER/INSATSER

<p>Mål</p> <p>Fler elever än 75% ska uppleva en trivsel/trygghet på toaletterna på skolan.</p> <p>Fler elever än 90% ska uppleva trivsel i matsalen.</p> <p>Fler elever ska uppleva trygghet på fotbollsplanerna/bollplaner.</p> <p>All personal på skolan ska känna sig trygga med ärendehantering av kränkande/diskriminerande behandling i DF Respons.</p>	
<p>Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser</p> <ul style="list-style-type: none"> - Varje klass, med ledning av mentorer, ansvarar för att ta en toalett var och göra den lite mysigare. - Vaktmästare går igenom och kontrollerar toaletternas belysning kontinuerligt från terminsstart. - Aktuell städpersonal informeras om elevernas upplevelse under toalettbesök för att skapa medvetenhet om behovet av att ordentlig städning genomförs kontinuerligt. - Införande av ny rutin i matsalen: Lugn musik i matsalen under intag av mat i tystnad. När eleverna sätter sig vid bordet får eleverna prata med varandra i samtalston. - Inköp av nya skärmar till matsalen. - Fotbollsplanerna/bollplaner: Införa tydligare regler och göra dem kända för alla. Mer styrning av vuxen (domare) under rasterna. 	<p>Tidpunkt</p> <ul style="list-style-type: none"> - I januari. - Vid varje terminsstart - I januari. - Under vårterminen - Färdigställt i augusti - vt/ht 2026
<p>Ansvarig/ansvariga</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rektor, arbetslag, mentorer 	
<p>Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser</p> <ul style="list-style-type: none"> - I samband med trygghetsenkät 2026, hälsosamtal och i arbetslagen 	

6. Delaktighet och förankring

Hur har barn/elever och personal medverkat i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling och i framtagande av mål och aktiva åtgärder?

Genom att besvara frågor kring trygghet, trivsel och studiero (I hälsosamtal, trygghetsenkät och under klassråd/elevråd).

Hur har arbetet förankrats hos personal, barn/elever och vårdnadshavare?

Till personal: Under studiedag i januari.

Till elever: I uppstartsdagarna i januari.

Till vårdnadshavare: Under föräldramöten i augusti och genom Värnaskolans hemsida.

7. Rutiner vid diskriminering och kränkande behandling

Skriv ner era rutiner för hur

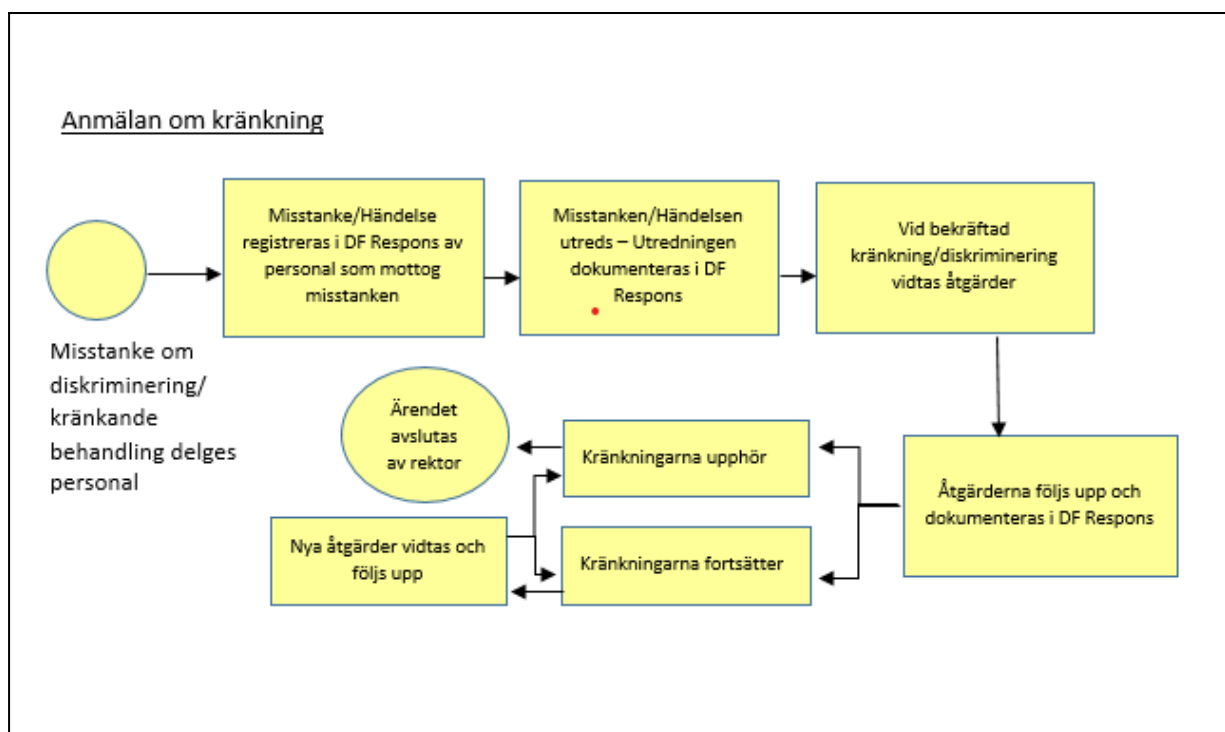
- *barn, elever och deras vårdnadshavare kan rapportera kränkande behandling*
- *personalen respektive rektorn anmäler kränkningar*
- *kränkande behandling mellan barn eller elever ska utredas, åtgärdas och dokumenteras*
- *kränkande behandling av personal mot barn eller elever ska utredas, åtgärdas och dokumenteras.*

Elever och vårdnadshavare rapporterar elevs upplevelse av kränkning till personal på skolan, muntligt, via mail eller telefon.

Lärarna anmäler misstanke om kränkning/diskriminering i det digitala ärendehanteringssystemet DF Respons.

Anmälan tas emot av rektor och huvudman. Rektor delegerar utredningsansvar till vuxen på skolan. Ärendet utreds och bedöms (kränkning eller inte). Åtgärder vidtas ev. och rektor godkänner utredning och åtgärder. Åtgärderna följs upp i DF Respons och när rektor godkänt ärendet (åtgärder och uppföljning) kan ärendet avslutas.

8. Information/länkar

Diskrimineringslagen:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567

Om diskriminering:

<http://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/>

[Diskriminering i skolan är förbjudet enligt lagen | DO](#)

Att arbeta förebyggande och motverka diskriminering i skolan:

[Aktiva åtgärder mot diskriminering i skolan - YouTube](#)

Om trakasserier och sexuella trakasserier på Diskrimineringsombudsmannens webbplats:

<http://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/trakasserier-och-sexuella-trakasserier/>

Sex former av diskriminering:

<https://www.skolverket.se/getFile?file=4665>

Kränkande behandling enligt kap 1 Skollagen och läroplaner:

<https://www.skolverket.se/getFile?file=4665>

Om systematiskt arbetsmiljöarbete:

Ändring av Arbetsmiljöverkets föreskrifter, AFS 2001:1, om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2008:15

Skolverket – stöd i arbetet mot kränkande behandling:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/atgarder-mot-krankande-behandling>

[Säkerhet på nätet - Skolverket](#)

9. Bilagor

9.1 Bilaga 1: Förklarande ord

Kartläggning syftar till att undersöka nuläget och identifiera riskerna för diskriminering, trakasserier och kränkningar på enheten. Arbetet med att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling utgår från det som framkommer i undersökningen/kartläggningen. Det som framkommer i kartläggningen blir underlaget till vilka aktiva åtgärder/insatser som enheten beslutar om.

Främjande åtgärder/insatser syftar till att skapa ett tryggt och tillitsfullt klimat där alla barn/elever kommer till sin rätt. Det handlar om hur undervisningen organiseras, hur vi möter varandra och hur vi säkerställer att alla barn/elever lyckas och känner sig delaktiga. Främjande insatser fokuserar på skolans/förskolans kultur, barns/elevs delaktighet, trygghet, människors lika värde, jämställdhet, bemötande och solidaritet mellan människor. Det främjande arbetet är långsiktigt och pågår ständigt.

Förebyggande åtgärder/insatser syftar till att förebygga/förhindra att diskriminering och kränkande behandling sker. I det arbetet är det viktigt att identifiera riskerna och att skaffa sig kunskap om barnens/elevnas upplevelser. Utifrån barnens/elevnas upplevelser kan vi ta beslut om förebyggande åtgärder och insatser.

Aktiva åtgärder: "Begreppet "aktiva åtgärder" kommer från diskrimineringslagen och omfattar till exempel arbete mot trakasserier och sexuella trakasserier.

Lagen beskriver de aktiva åtgärderna som ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder".

([Vad är aktiva åtgärder? | DO](#))

9.2 Bilaga 2: Exempel på arbetsprocess

